

UDENRIGSMINISTERIET

11. oktober 2016

Spørgsmål fra Udenrigs-udvalget til udenrigsministeren af 20. september 2016. URU alm. del spørgsmål 357 stillet af Christian Juhl (EL).

URU alm. del spørgsmål 357:

Hvad kan ministeren oplyse om samarbejdet inden for SCO, Shanghai Cooperation Organisation? I den forbindelse følgende emner berørt:

- Hvilken rolle spiller denne organisation?
- Er det en modvægt til NATO?
- Vil den udvikle sig til en militær alliance?
- Hvad betyder udvidelsen af SCO med Indien og Pakistan?
- Hvilken rolle spiller SCO i Afghanistan?
- Hvilken betydning har det, at Tyrkiet og Iran er tilknyttet SCO via observationsstatus?
- Har det nogen betydning for Tyrkiets medlemskab af NATO?
- Vil ministeren oversende de analyser af SCO, som ministeriet råder over, til Udenrigsudvalget?

Svar:

Shanghai Cooperation Organisation (SCO) er en mellemstatslig international organisation, som pt. har seks medlemsstater: Kasakhstan, Kina, Kirgisistan, Rusland, Tadsjikistan og Usbekistan. Dertil kommer yderligere seks lande, som har observatørstatus: Afghanistan, Hviderusland, Indien, Iran, Mongoliet og Pakistan. Indien og Pakistan ventes dog at få status som medlemsstat i løbet af 2017. Endelig har yderligere seks lande status af dialogpartnere: Armenien, Aserbajdsjan, Cambodia, Nepal, Tyrkiet og Sri Lanka.

SCO-samarbejdet er udsprunget af et anti-terrorsamarbejde mellem Kasakhstan, Kina, Kirgisistan, Rusland og Tadsjikistan. Siden SCO's oprettelse i 2002 har anti-terrorsamarbejde været en central del af organisationens arbejde.

Ifølge organisationens charter og hjemmeside har SCO følgende primære formål:

- at styrke gensidig tillid og godt naboskab mellem medlemslandene
- at fremme effektivt samarbejde inden for politik, økonomi, videnskab, kultur, uddannelse, energi, transport, turisme, miljøbeskyttelse mm.
- fælles sikring af fred, sikkerhed og stabilitet i regionen
- at fremme en ny, demokratisk, fair samt rationel politisk og økonomisk international orden

Hverken Danmark eller NATO har et nært eller formaliseret samarbejde med SCO. Udenrigsministeriet har således ikke privilegeret adgang til organisationens strategiske overvejelser for fremtiden. Det er derfor vanskeligt at vurdere, hvilken retning organisationen vil udvikle sig i. SCO vurderes dog ikke umiddelbart at være en modvægt til NATO.

Udvidelsen med Indien og Pakistan kan gøre det sværere for SCO at efterleve sine egne formål givet det aktuelt anspændte forhold imellem de to lande. Udenrigsministeriet har ikke oplysninger om, at SCO skulle spille en væsentlig rolle i Afghanistan. Tyrkiet har ifølge SCOs egen hjemmeside ikke observatørstatus, men er såkaldt dialogpartner. Udenrigsministeriet er ikke bekendt med, at Tyrkiets tilknytning til SCO skulle have særlig betydning for Tyrkiets medlemskab af NATO. Om Iran kan det oplyses, at landet har haft observatørstatus i SCO siden 2005. Det er uvist, om Iran vil blive medlem af organisationen

Endelig skal jeg nævne, at Udenrigsministeriet desværre ikke råder over analyser af SCO, som man kan oversende til Udenrigsudvalget.